

N:o 101.

Af Herr C. A. Larsson: Angående ändring i bestämmelserna om kommuners rätt att öfver sina kyrkokassor förfoga.

Det är allmänt känt, att regeringsdepartementen äro till den grad öfverhopade med en mängd smådetaljer, som lika väl kunde skötas af de underordnade myndigheterna i landsorten och Kongl. Maj:ts pröfning tagas i anspråk endast vid inträffande klagomål öfver myndigheternas beslut.

Så vill man icke ens tillåta kommunerna att efter egen bekvämlighet disponera öfver sina egna kyrkokassor, utan Kongl. Maj:ts tillstånd måste sökas, i fall församlingen beslutar använda dessa kassors tillgångar för annat, om än aldrig så nyttigt och trängande ändamål.

Ostridigt är att kommunerna, som sjelfva stå i ansvar för sina kyrkors byggande och underhållande, borde anses så pass myndiga, att de kunde tillmätas förmågan att vårda sina större eller mindre kyrkokassor utan att besvära Kongl. Maj:t om rättighet dertill.

Icke heller synes det vara med kyrkolagens grund och mening öfverensstämmande, att Kongl. Maj:t skall utöfva någon närmare tillsyn öfver dessa kassors vård och förvaltning; ty uti 26 kap. 8 § Kyrkolagen talas endast om huru kyrkans mobilier och penningar skola förvaras.

Kongl. brefvet af den 23 November 1686 föreskrifver, att kyrkans medel icke få bortskänkas, men lägger icke hinder i vägen att efter laga beslut använda dem för kommunens nyttiga och nödiga inrättningar. Det är först genom Kongl. brefvet till Kammarkollegium den 6 Juni 1797 Kongl. Maj:t finner konsistorii i Linköping yttrande vara väl grundadt, och att församlingarne "så mycket mindre kunna ega någon rätt att efter behag och eget godfinnande använda kyrkans medel, som desamma icke endast tillkommit genom församlingarnas enskildt gjorda sammanskotter och gåfvor, utan äfven genom den vin- och byggnadssäd, kronan skänkt och bestätt".

Då kommunen åligger att ansvara för byggnad och reparation af kyrka med hvad dit hörer;

då kyrkorna numera brandförsäkras till sitt fulla värde;

då vissa kyrkokassor numera äro så höga, att det är förenadt med icke ringa besvär och risk vid kassornas förvaltning och vård;

då det på senare tider visat sig, att pastorer tillegnat sig och förskingrat dessa kassor; så torde man numera något kunna lossa på det förmynderskap, som hittills utöfvats öfver kommunerna i afseende på användandet af deras egna kyrkokassor. Jag tager mig fördenskull friheten vördsamt anhålla, det Riksdagen ville besluta att i Kyrkolagen intaga det stadgande:

att kommuner, hvars kyrkokassor öfverstiga ett visst belopp, t. ex. 5 à 10 tusen kronor, ega använda öfverskjutande beloppet till sådana ändamål, som äro för kommunen gemensamma, såsom skol- och fattighusbyggnader eller vissa aflöningar åt skollärare, der flere än *en* äro för kommunen behöflige. Dock att, om kapital användes, beslut derom bör underställas domkapitlets pröfning, och att besvär öfver dess beslut må fullföljas hos Kongl. Maj:t.

C. A. Larsson
från Östergötland.
